

PIOTR MARCINIAK

Pięć kluczowych różnic między izbami gospodarczymi w Wielkiej Brytanii, Belgii i w Polsce

Streszczenie

Izby gospodarcze odgrywają ważną rolę wobec przedsiębiorców i gospodarki. Jednak pozycja izb, ich organizacja, skuteczność i zadania są w poszczególnych krajach różne. Wyzwania XXI-wiecznej gospodarki wymagają wzmocnienia izb tak, by mogły one skutecznie wspierać biznes. Należy więc szukać możliwych ulepszeń.

Izby przyporządkowuje się zwykle do jednego z trzech głównych modeli: anglosaskiego, kontynentalnego lub mieszanego. Niekiedy dodawany jest też model publiczny (lub administracyjny). Z analizy literatury wynika jednak, że przypisanie izb do modeli ma czasami charakter arbitralny lub zwyczajowy. Skutkuje to różnicami w przypisywaniu niektórych krajów do konkretnych modeli – np. Polska przypisywana jest do modelu anglosaskiego lub mieszanego, podczas gdy Hiszpania pojawia się wyłącznie w modelu kontynentalnym, choć niektóre cechy tamtejszych izb wskazują na właściwość modelu mieszanego. Systematyczne zamieszanie wynika z faktu, że obecna taksonomia jest zbyt ogólna, aby skutecznie uwzględnić szereg istotnych różnic pomiędzy izbami działającymi w ponad 200 krajach. Co jednak ważniejsze, jej konstrukcja nie zapewnia narzędzi i informacji, które (przy rosnącej złożoności dzisiejszej gospodarki) mogłyby wspierać rozwój izb w oparciu o wyniki badań porównawczych.

W artykule przedstawiono zestaw kluczowych różnic pomiędzy brytyjskimi, polskimi i belgijskimi izbami handlowymi, z kilkoma odniesieniami do izb kanadyjskich i amerykańskich. Wszystkie podlegają prawu prywatnemu i są zazwyczaj wymieniane w ramach modelu anglosaskiego. Istnieją jednak między nimi zasadnicze różnice. Rozważając możliwe zmiany w izbach krajowych, warto przyrzeć się systemom zagranicznym. Powinno być jasne, że nie ma jednolitych i wspólnych wzorców, które można po prostu powielić. Przed wprowadzeniem zmian należy też wziąć pod uwagę historię, gospodarkę i normy społeczne danego kraju. Badania porównawcze są kluczem do znalezienia najlepszych usprawnień odpowiadających potrzebom lokalnym.

Słowa kluczowe: izby gospodarcze – organizacje przedsiębiorców – systematyka izb